

VI.

EFEKTY
DZIAŁALNOŚCI
KONTROLNEJ

Przywołane w rozdziale dane obrazują efekty działań Państwowej Inspekcji Pracy, które w praktyce oznaczają poprawę warunków pracy konkretnych pracowników i przestrzeganie w większym zakresie prawa pracy w kontrolowanych zakładach. Informują także o skali zlikwidowanych zagrożeń dla życia i zdrowia zatrudnionych oraz nieprawidłowości wynikających z nieposzanowania uprawnień pracowniczych.

Rezultaty działalności kontrolno-nadzorczej Państwowej Inspekcji Pracy w 2007 r. to przede wszystkim:

- **likwidacja bezpośrednich zagrożeń** życia i zdrowia ok. 51 tys. pracowników w 5,7 tys. zakładów pracy;
- potwierdzenie na piśmie **istnienia stosunku pracy** dla 31,6 tys. osób, będących stronami umów cywilnoprawnych lub pracujących bez żadnej umowy oraz skorygowanie treści umów o pracę zawartych z ponad 49,7 tys. pracowników;
- wpłacenie przez 325 pracodawców zaległych **składek na Fundusz Pracy** za 12,5 tys. pracowników – na łączną kwotę 2,1 mln zł;
- wpłacenie przez 127 pracodawców zaległych **składek na ubezpieczenie społeczne** 6,5 tys. pracowników, na łączną kwotę 6 mln zł;
- 49 decyzji o **wydaleniu cudzoziemca** lub zobowiązaniu go do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – wydanych przez Wojewodę oraz Straż Graniczną lub Policję w wyniku współdziałania Państwowej Inspekcji Pracy z ww. organami;
- wyegzekwowanie dla 147 tys. pracowników **wypłaty należności** na kwotę ponad 80 mln zł;
- wyeliminowanie nieprawidłowości związanych z zatrudnianiem 26,4 tys. pracowników w **godzinach nadliczbowych**;
- wyeliminowanie nieprawidłowości w **ewidencji czasu pracy** 159 tys. pracowników oraz założenie ww. ewidencji dla blisko 49,4 tys. zatrudnionych;
- udzielenie zaległych **urlopów wypoczynkowych** dla 112,3 tys. pracowników;
- zrealizowanie przez pracodawców 113 **orzeczeń sądowych**, zasądających na rzecz pracowników określone świadczenia, w tym wynagrodzenia i inne należności ze stosunku pracy.

Handel detaliczny

- wypłacono należne świadczenia pieniężne na łączną kwotę 3,4 mln zł dla 13,9 tys. pracowników;
- udzielono 7 tys. pracowników zaległych urlopów wypoczynkowych;
- założono ewidencję czasu pracy dla 6 tys. pracowników oraz dostosowano zapisy w ewidencji do faktycznego wymiaru czasu pracy 18,6 tys. osób;

- wyeliminowano nieprawidłowości dot. zatrudnienia 1,1 tys. pracowników w godzinach nadliczbowych powyżej dopuszczalnego limitu;
- wyeliminowano naruszenia przepisów dot. stanu technicznego pomieszczeń higienicznosanitarnych (dla 23,7 tys. pracowników);
- zapewniono właściwy sprzęt i środki umożliwiające bezpieczne przemieszczanie materiałów i towarów (dot. 1,3 tys. osób).

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych i przemysłowych

- wyposażono w niezbędne środki ochrony indywidualnej 59 pracowników;
- założono rejestry prac w kontakcie z czynnikami o działaniu rakotwórczym dla 72 pracowników;
- założono rejestry narażonych na działanie czynników rakotwórczych dla 79 pracowników;
- wyposażono rejon prac we właściwe urządzenia i pomieszczenia sanitarne (dot. 68 pracowników).

Zakłady zajmujące się zbiórką odpadów komunalnych

- zapewniono bezpieczne warunki odkażania, czyszczenia, a w razie konieczności niszczenia odzieży roboczej, środków ochrony indywidualnej, które uległy skażeniu materiałem biologicznym (35 zakładów);
- zapewniono właściwe pomieszczenia higienicznosanitarne (szatnie przepustowe, pomieszczenia do spożywania posiłków) – 33 zakłady;
- zapewniono środki do odkażania skóry i błon śluzowych (39 zakładów);
- wyposażono pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej (37 zakładów);
- wyposażono pracowników w odzież i obuwie robocze (19 zakładów).

Pozyskiwanie drewna i inne prace w leśnictwie

- poddano wstępnym badaniom lekarskim 65 pracowników;
- poddano badaniom przesiewowym w kierunku boreliozy 487 pracowników;
- poddano szczepieniom ochronnym przeciwko kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych i mózgu 401 pracowników;
- uzupełniono wyposażenie w środki ochrony indywidualnej dla 189 pracowników;
- zapewniono 121 pracownikom wyposażenie w odzież i obuwie robocze.

Zakłady prowadzące działalność budowlaną

Wyegzekwowano m.in.:

- prawidłowe zmontowanie rusztowań (poprawa bezpieczeństwa pracy 11 tys. pracowników);
- zabezpieczenie prac na wysokości (16,5 tys. pracowników);

- zabezpieczenie i oznakowanie stref niebezpiecznych (13 tys. pracowników);
- zabezpieczenie przewodów elektrycznych przed uszkodzeniami mechanicznymi (9 tys. pracowników);
- wyposażenie w środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed upadkiem z wysokości (1,6 tys. pracowników);
- zabezpieczenie dojazdów do stanowisk pracy oraz klatek schodowych (5,3 tys. pracowników);
- zabezpieczenie stanowisk pracy w wykopach (2,4 tys. pracowników).

Wykonywanie robót drogowych i mostowych

- zabezpieczono i oznakowano strefy niebezpieczne (2,1 tys. pracowników);
- zapewniono prawidłowe zaplecze higienicznosanitarne (4 tys. pracowników);
- zabezpieczono prace na wysokości (1,3 tys. pracowników);
- zmontowano prawidłowo rusztowania (734 pracowników);
- zabezpieczono stanowiska pracy w wykopach (453 pracowników);
- zabezpieczono przewody elektryczne przed uszkodzeniami mechanicznymi (907 pracowników).

Zakłady zatrudniające niepełnosprawnych

- zabezpieczono lub właściwie oznakowano miejsca niebezpieczne w 177 zakładach (poprawa bezpieczeństwa dla ponad 6 tys. pracowników niepełnosprawnych);
- przystosowano obiekty lub pomieszczenia w 72 zakładach do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym usunięto bariery architektoniczne (850 pracowników);

- przystosowano pomieszczenia higienicznosanitarne do potrzeb osób niepełnosprawnych w 197 zakładach (1,2 tys. pracowników);
- przystosowano stanowiska pracy do potrzeb 189 osób niepełnosprawnych w 91 zakładach;
- poprawiono organizację i wyposażenie stanowisk pracy dla 646 osób niepełnosprawnych w 132 zakładach.

Zakłady o znacznym stopniu zagrożeń zawodowych

Poinformowano ponad 3 tys. pracowników o ryzyku zawodowym oraz o istniejących na stanowiskach pracy zagrożeniach (w tym: podczas pracy w kontakcie z substancjami chemicznymi, w narażeniu na hałas ultradźwiękowy); wyegzekwowano również m.in. wyposażenie we właściwe środki ochrony indywidualnej pracowników zajmujących się czyszczeniem strumieniowym elementów (podczas napraw i konserwacji statków, platform i konstrukcji pływających) w warunkach, gdzie stężenie pyłu całkowitego przekraczało 216-krotnie NDS, a pyłu respirabilnego 72-krotnie NDS.

Ponadto, w wyniku kontroli przeprowadzonych w wielu innych zakładach różnych branż inspektorzy wyegzekwowali wykonanie przez pracodawców obowiązków dotyczących:

- **oceny ryzyka** zawodowego (łącznie w odniesieniu do 105 tys. pracowników);
- badań i pomiarów **czynników szkodliwych** dla zdrowia w środowisku pracy (ponad 78,6 tys. pracowników);
- **badań lekarskich** (40,3 tys. pracowników);
- **szkoleń** z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (114,5 tys. pracowników).